

USIP objavio izvještaj

Rješenje je BiH u NATO-u

● **Političari u BiH moraju sami odrediti put, a SAD i EU zajednički osnažiti partnerstvo za BiH**

Jučer je javnosti postao dostupan izvještaj Američkog instituta za mir (United States Institute for Peace, USIP) sa javnog foruma "Bosna i Hercegovina: Analizirane opcije", održanog u Washingtonu 25. juna ove godine.

U debati, koju je moderirao Daniel Serwer, potpredsjednik Centra za postkonfliktne studije i operacije stabilnosti USIP-a, učestvovalo je pet eksperata za Balkan: pomoćnik zamjenika državnog sekretara Stuart Jones, Mitar Kujundžić, ambasador BiH u Washingtonu, Obrad Kesić, analitičar u TSM Global Consultants, Kurt Bassuener, Vijeće za političku demokratizaciju, te Edward Joseph u ime Centra za prekoatlantske odnose.

Etničke tenzije

Autori sažetka Megan Chabalovski i Michael Dziedzic iz USIP-a naglašavaju kako su prisutni ponudili različite odgovore na pitanja: da li država ide u pravcu reformskih procesa; kako prevazići etničke tenzije između političkih lidera i kako ih natjerati na produktivne razgovore; te kakva je američka uloga u euroatlantskim procesima BiH.

Obrad Kesić, između ostalog, smatra da američki angažman mora biti vezan za angažman EU i Rusije, te da treba investirati u nastavak pruskog procesa. Bassuener, pak, postavio je pitanje bonskih ovlasti "ojačanog" mandata specijalnog predstavnika EU, te ideje municipalizacije BiH koju je u javnosti patentirao načelnik Foče Zdravko Krsmarović. S obzirom na to da su i (oprečni) Kesićevi i Bassuenerovi stavovi već poznati bh. javnosti, ovdje ćemo se fokusirati na dosad javnosti manje poznate stavove Edwarda Josepha. Ovaj analitičar smatra kako postoje dva osnovna razloga zašto je BiH problem: osim izuzetnog perioda, BiH nikad nije dosegla nivo strateškog pitanja, te da je pitanje teritorije oko koje se vodio rat, pitanje koje se nastavilo i u poraću.

Joseph smatra kako nijedna od četiri opcije koje se nalaze na stolu nisu dobre. Značajno restrukturiranje BiH kroz neki novi Dayton, ma koliko poželjno bilo, nemoguće je provesti jer za to nema političke volje. Organizirati nove i nove izbore u iščekivanju kooperativnijih lidera teško da će upaliti, jer nije ni dosad dalo rezultate: izborni sistem naprosto favorizira stranke partikularnih nacionalnih interesa. Nada u nove generacije kopni, jer su mladi Bošnjaci, Srbi i Hrvati otuđeniji jedni od drugih nego što su to bile generacije njihovih roditelja. Posljednja opcija - prepuštanje stvari u ruke

Serwer: Moderator rasprave

Politička situacija i bonske ovlasti

Brojna pitanja i dalje ostaju otvorena, poput onog ključnog iz "5+2" paketa: Kako će PIC odrediti da je politička situacija u BiH (konačno, i za sva vremena) stabilna? Na kraju, da li EUSR treba imati bonske ovlasti i kakve sankcije EU i SAD, također ostaje pitanje za bližu budućnost.

Bruxellesa sa mrkvom u vidu punopravnog članstva u EU naprosto će predugo trajati.

"Postoji bolji put: ubrzati članstvo u NATO-u", tvrdi Joseph. Članstvo u vojnoj alijansi predstavlja konačnu sigurnost i donijelo bi poruku i Zagrebu i Beogradu kako je "igra gotova", a s tim bi se otvorila mogućnost istinske ustavne reforme koja bi izbalansirala odnose nivoa vlasti i stvorilo funkcionalniju državu.

Vrijedan cilj

Na sastanku su razmatrane i ideje Jamesa O'Briana, čiju smo analizu u skraćenoj verziji već objavili. Ponoćimo da ovaj analitičar predlaže formiranje istinske državne vlade umjesto Vijeća ministara, reduciranje Predsjedništva BiH na ceremonijalnu ulogu, te ispunjavanje evropskih zahtjeva iz oblasti ljudskih prava kako bi se izmijenilo segregacijsko tročlano Predsjedništvo, te izbalansirala uloga etničkog sa izbornim zakonom.

Zaključci svih učesnika su sljedeći: integracije u EU ostaju vrijedan cilj, a uslovi moraju biti jasni i specifični za BiH; političari u BiH moraju sami odrediti kako će ispuniti te uslove, a SAD i EU moraju zajednički osnažiti svoje prisustvo i partnerstvo u BiH.

F. BORIĆ

Protest pred Sudom i Tužilaštvom BiH

Foto: DŽ. KRJESTORAC

Policajaca više nego demonstranata

Dukić zatražio procesuiranje ratnih zločina nad Srbima, a Pločkinić ljudska prava za zatvorenike

Predstavnici Saveza logoraša Republike Srpske predvođeni Branislavom Dukićem i nevladine organizacije Croatia Libertas iz Mostara na čelu sa Leom Pločkinićem, okupili su se jučer u podne pred ulazom u Sud i Tužilaštvo BiH.

Sudsko obezbjeđenje nije im dozvolilo ulaz u krug pravosuđenih institucija gdje su logoraši iz RS-a željeli položiti vijenac u spomen na Srbe stradale tokom rata u bivšoj kasarni Viktor Bubanj u kojoj su danas Sud i Tužilaštvo BiH.

Iako su najavljivali masovnij dolazak, prema procjeni šefa ureda policijskog komesara Kantona Sarajevo Dragana Mirokovića, okupilo se 85 logoraša i dvadesetak njih iz Croatia Libertasa. Na obezbjeđenju je bilo angažovano 150 policajaca, a jednosatno okupljanje proteklo je bez incidenata.

Nakon što je Branislav Dukić rekao da sudije i tužiocu "sjedne na kostima i krvi srpskih žrtava", od njih je zatražio da počnu procesuirati i ratne zločine koji su se dogodili nad Srbima. Naveo je i da su glavnom tužiocu BiH Miloradu Barašinu u junu predali

Nema diktata

- Tužilaštvo BiH i Posebni odjel za ratne zločine suosjećaju sa svim žrtvama i svima koji su prošli kroz rat, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost. Mi činimo sve što možemo, sa našim ograničenim sredstvima, da kroz naš rad rješavamo stvarne probleme žrtava. U svom radu i odlukama koje donosimo ne rukovodimo se nacionalnom pripadnošću, a ponajmanje kada je riječ o odlukama koje se tiču žrtava i preživjelih. Odabir predmeta u kojima ćemo voditi istragu i krivično gonjenje vršimo na najneutralniji i najobjektivniji mogući način. Nama niko neće diktirati protiv koga treba da vodimo istrage ili koga treba da krivično gonimo. Naša nezavisnost i nezavisnost Suda BiH jedine su istinske mjere političke zrelosti i održivosti BiH, saopćeno je iz Tužilaštva BiH.

tužbu za 536 logora. Požalio se i da ih sada niko ne želi primiti na razgovor, dok žene Srebrenice i logoraši BiH ne izlaze iz Suda BiH i Haškog tribunala.

- Onda se pitamo ko smo i koja su naša prava kao jednog od tri konstitutivna naroda. Kad sam dolazio ovdje, pitaju me šta vam je Dodik? Dodik nam je i otac i mati. I znam da bi vjerovatno i vi voljeli da imate takvog oca i majku, kazao je Dukić.

Ukoliko Sud i Tužilaštvo ne počnu procesuirati zločine nad Srbima, najavio je da će se na istom mjestu za 60 dana logoraši iz RS-a opet okupiti, ali u znatno većem broju, dok je Leo Pločkinić rekao da su članovi ove nevladine organizacije došli u Sarajevo kako bi ukazali na kršenje ljudskih prava osumnjičenih i osuđenih pred Sudom BiH.

- Njima je uskraćeno temeljno ljudsko pravo na obranu i pravo na zdravstvenu zaštitu. Proceduralni rad Suda je prepun pogrešaka, kazao je on i zakačio novo okupljanje na istom mjestu već za mjesec ako se do tada zatvorenici ne omogući zdravstvena zaštita.

DI. OMERAGIĆ

V I J E S T I

Predsjedništvo BiH

Komšić sa ambasadorima

Predsjedavajući Predsjedništva BiH Zeljko Komšić u odvojenim je susretima razgovarao sa ambasadorom Hrvatske Tončijem Staničićem i SAD-a Charlesom Englishem. Staničić je uručio Komšiću pismo predsjednika Stjepana Mesića u kojem je potvrđeno njegovo učešće na Regionalnom ekonomskom forumu 19. i 20. novembra u Sarajevu. Mesić je ujedno izrazio želju da to bude i njegova oproštajna posjeta tokom koje bi se susreo sa članovima Predsjedništva i obratio Parlamentu. Komšić je s Englishem razmijenio mišljenje o aktuelnoj političkoj situaciji u BiH.

Valentin Inzko

Stranci neophodni

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU Valentin Inzko sastao se jučer u Sarajevu s predsjednikom Suda BiH Meddžidom Kreso i glavnim tužiocem BiH Miloradom Barašinom, s kojima je razgovarao o funkcioniranju Suda BiH i Tužilaštva BiH i produžetku mandata stranih sudija i tužilaca. Međunarodna zajednica jedinstvena je u podršci radu pravosudnih organa u BiH, posebno kada je riječ o procesuiranju ratnih zločina, istakao je Inzko. Govoreći o produžetku mandata stranim sudijama i tužiocima, podsjetio je da su upravo Kreso i Barašin, kao predstavnici najviših pravnih instanci u zemlji, naglasili neophodnost njihovog ostanka.